

Rapport

Uppföljande elfisken i två restaurerade bäckar

*Tina Hedlund
Aquanord*

Bakgrund

I Sarvträskets utlopp har det tidigare funnits en flottningsdamm som åtgärdades 1998 för att underlätta fiskuppvandring. Mellan Sarvträsket och Sarvaskalven har antalet lekplatser dessutom utökats och lekgrus lagts ut i samband med åtgärderna kring dammen. Även nedströms Sarvaskalven och ned till Rackosjön har liknande åtgärder gällande lekplatser och lekgrus utförts under 1999 för att förbättra öringreproduktionen i bäcken. År 2000 konstaterades öringlek på nyskapade lekplatser nedströms Sarvaskalven. I Sarvaskalvens utlopp finns det dock kvar en flottningsdamm som utgör vandringshinder för fisk (se rapport Damminventering i Avasund).

Innan åtgärderna utfördes elfiskades 1995 en lokal på vardera sträckan. Ingen uppföljning av åtgärderna är därefter utförd, bortsett från lekobservationerna nedströms Sarvaskalven. I denna undersökning elfiskas två lokaler för att följa upp de tidigare utförda arbetena i bäcken. Lokalkoordinater från tidigare undersökta sträckor saknas dock, varför lokalerna inte nödvändigtvis är exakt desamma mellan åren.

Elfisken

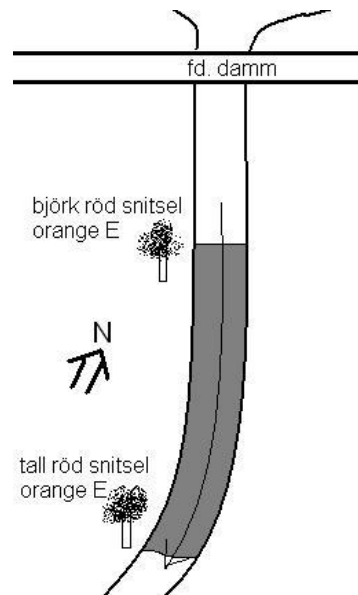
De två lokalerna Sarvträskbäcken (nedströms den åtgärdade dammen i Sarvträsket) och Rackosjöbäcken (nedströms väg E45) elfiskades 2007-08-07, fullständiga elfiskeprotokoll återfinns i bilaga 1.

Figur 1. Karta över Sarvträskbäcken/Rackosjöbäcken och de två lokaler som elfiskades 2007.

Sarvträskbäcken

X: 7225256/ Y: 1565676. 2007-08-07.

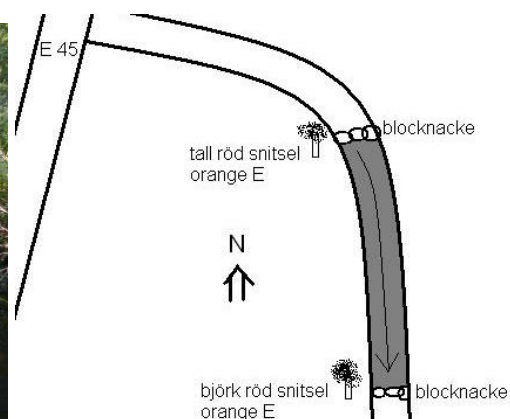

Lokalbeskrivning

Vattendraget var 3 meter brett och den 41 meter långa elfiskelokalen hade ett maximalt djup på 0,6 meter och ett medeldjup på 0,25 meter. Vattenståndet var vid elfisketillfället normalt och vattenhastigheten var strömmande. Bottensubstratet bestod av sten och fina block med inslag av sand, grus och grövre block. Den sparsamma vattenvegetationen inom lokalen bestod av mossa och lite påväxtalger. Omgivningen runt lokalen bestod av en blandskog med tall och björk som beskuggade lokalen till ca 50 %. Det fanns dock ingen ved i vattnet.

Rackosjöbäcken

X: 7223911/ Y: 1566183. 2007-08-07.

Lokalbeskrivning

Vattendraget var 4,2 meter brett och den 44 meter långa elfiskelokalen hade ett maximalt djup på 0,6 meter och ett medeldjup på 0,2 meter. Vattenståndet var vid elfisketillfället normalt och vattenhastigheten var strömmande. Bottensubstratet bestod av sten och grus med inslag av block i olika storlekar. Den sparsamma vattenvegetationen inom lokalen bestod av övervattensväxter, flytbladsväxter och lite påväxtalger. Det fanns endast lite ved i vattnet. Omgivningen runt lokalen bestod av en blandskog med björk och tall som nästan helt

beskuggade lokalen. Det fanns dock även ett kalhugget område i form av en större kraftledningsgata strax ovanför lokalen. 1995 elfiskades inte samma lokal, utan ett område strax ovanför väg E45.

Resultat

Sarvträskbäcken

Tabell 1. Sarvträskbäcken nedan dammen. Antal fångade individer 2007.

	Antal
Öring 0+	23
Öring > 0+	18
Elritsa	41
Lake	15

Tabell 2. Sarvträskbäcken nedan dammen. Beräknat antal/100m².

	1995	2007
Öring 0+	60	24,4
Öring > 0+	76	16,9
Elritsa	0	41,5
Lake	15-25	15,0

Det fångades gott om öring även om det visar på lägre siffror än 1995. Elritsan som inte fångades vid elfisket 1995, har tillkommit och har ökat mycket kraftigt sedan åtgärderna vid dammen. Elritsan konkurrerar antagligen med öringen om utrymmet i bäcken.

Rackosjöbäcken

Tabell 3. Rackosjöbäcken nedan E45. Antal fångade individer 2007.

	Antal
Öring 0+	67
Öring > 0+	11
Abborre	1
Elritsa	17

Tabell 4. Rackosjöbäcken nedan E45 (1995 strax ovan E45). Beräknat antal/100m².

	1995	2007
Öring 0+	14	47,6
Öring > 0+	5	6,3
Abborre	0	0,6
Elritsa	5-10	11,9
Lake	10-15	0

Lokalen som elfiskades i denna undersökning var grund och strömsatt vilket medförde att ingen lake fångades på lokalen. Öringen har ökat mycket inom sträckan och reproduktionen fungerar bra vilket visas i de höga tätheterna av årsyngel. En abborre fångades dock eftersom arten kommit in i Rackosjö-systemet på senare år.

Diskussion

Åtgärderna i den nedre delen av Sarvträskbäcken (Rackosjöbäcken) har gett goda resultat på öringpopulationen på sträckan. Antalet årsyngel av öring har ökat med hela 340 % mellan elfisketillfällena. Abborre har dock kommit in i sjösystemet och kan i framtiden påverka öringpopulationen. Eftersom lokalen inte är den samma mellan åren är det svårt att med

säkerhet uttala sig om de övriga fiskarterna. Ingen lake fångades under årets undersökning men den elfiskade lokalen var inte heller helt lämpad för lake.

Nedströms Sarvträsket har åtgärderna inte gett samma tydliga resultat. Öringen har istället minskat mellan åren vilket kan bero på att det inte är säkert att samma lokal elfiskades som 1995 då lokalkoordinater och lokalbeskrivning saknas. Det kan även bero på att elritsan har tillkommit till sträckan och ökat mycket kraftigt vilket med största sannolikhet ger öringen konkurrens. Man skall dock ha i åtanke att de tätheter av öring som trots allt finns i bäcken är höga tätheter, även efter minskningen.